

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

31.05.2005

Noteikumi nr. 377

Rīgā

Spirta aprites kārtība farmaceitiskās darbības uzņēmumos, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumos, aptiekās, ārstniecības iestādēs un veterinārmedicīnā

Grozījumi: MK 01.04.2008. not. nr.234 (L.V., 4.apr., nr.53;
Ziņotājs, 2008, nr.11)

(prot. Nr.32 33.§)

Izdoti saskaņā ar
Alkoholisko dzērienu aprites likuma
4.panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka spirta aprites kārtību zāļu lieltirgotavās un zāļu ražošanas uzņēmumos (turpmāk – farmaceitiskās darbības uzņēmumi), veterināro zāļu lieltirgotavās un veterināro zāļu ražošanas uzņēmumos (turpmāk – veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumi), aptiekās un veterinārajās aptiekās (turpmāk – aptiekas), ārstniecības iestādēs un veterinārmedicīnā.

2. Farmaceutiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā, aptiekā, ārstniecības iestādē un veterinārmedicīnā atļauts izmantot tikai tādu lauksaimnieciskas izcelsmes etilspirtu, kura kvalitāte nav zemāka par Padomes 1989.gada 29.maija Regulas (EEK) Nr.1576/89, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par stipro alkoholisko dzērienu definīciju, aprakstu un noformējumu, 1.pielikumā noteikto kvalitāti.

3. Farmaceutiskās darbības uzņēmuma, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmuma, aptiekas, ārstniecības iestādes vai veterinārmedicīnas iestādes vadītājs ir attiecīgi atbildīgs:

3.1. par spirta ieviešanas, iegādes, uzglabāšanas, fasēšanas, marķēšanas, mērīšanas, uzskaites, izplatīšanas un izmantošanas (turpmāk – aprīte) kārtības nodrošināšanu;

3.2. par to, lai spirts tiktu izmantots tikai zāļu un veterināro zāļu ražošanā un zāļu izgatavošanā aptiekā;

3.3. par to, lai spirts tiktu izplatīts tikai tām aptiekām, farmaceitiskās darbības uzņēmumiem un veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumiem, kuri saņēmuši atbilstošu speciālo atļauju (licenci);

3.4. par to, lai spirts tiktu izsniegts ārstnieciskām vajadzībām pret recepti vai saskaņā ar ārstniecības iestādes, veterinārmedicīniskās aprūpes iestādes vai praktizējoša veterinārārsta (turpmāk – veterinārmedicīnas iestāde) pieprasījumu;

3.5. par to, lai spirts tiktu izmantots tikai ārstniecībā vai veterinārmedicīnā;

3.6. par patērētā spirta daudzumu.

4. Farmaceutiskās darbības uzņēmuma, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmuma, aptiekas, ārstniecības iestādes un veterinārmedicīnas iestādes vadītājs atbilstoši iestādes darba profilam un struktūrai izdod iekšējo normatīvo aktu, kurā detalizēti noteikta šo noteikumu izpildes kārtība, un ieceļ par spirta aprites kārtības nodrošināšanu atbildīgo amatpersonu (turpmāk – atbildīgā amatpersona), izveido spirta aprites kontroles komisiju, kā arī, ja nepieciešams, izveido šo noteikumu 10.punktā minēto spirta pieņemšanas komisiju ne mazāk kā triju cilvēku sastāvā.

5. Veselības inspekcija kontrolē spirta aprites kārtības ievērošanu farmaceutiskās darbības uzņēmumos, aptiekās (izņemot veterinārās aptiekas) un ārstniecības iestādēs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 01.04.2008. noteikumiem nr.234)

6. Pārtikas un veterinārais dienests kontrolē spirta aprites kārtības ievērošanu veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumos, veterinārajās aptiekās un veterinārmedicīnas iestādēs.

7. Valsts ieņēmumu dienests atbilstoši kompetencei kontrolē spirta aprites kārtības ievērošanu šo noteikumu 8.punktā minētajos farmaceutiskās darbības uzņēmumos, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumos un aptiekās.

II. Spirta ievēšana, iegāde, fasēšana un izplatīšana

8. Iegādāties spirtu no Latvijas Republikā reģistrēta komersanta, kurš saņēmis speciālu atļauju (licenci) akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai (turpmāk – akcīzes preču noliktavas turētājs), kā arī ievest spirtu Latvijas Republikā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai no ārvalstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, piemērojot akcīzes nodokļa atbrīvojumu, ir tiesīgi:

8.1. zāļu ražošanas uzņēmums un veterināro zāļu ražošanas uzņēmums;

8.2. zāļu lieltirgotava un veterināro zāļu lieltirgotava;

8.3. aptieka, kas saņēmusi speciālu atļauju (licenci) vispārēja tipa aptiekas atvēršanai (darbībai) vai slēgta tipa aptiekas atvēršanai (darbībai) ar speciālās darbības nosacījumu – zāļu izgatavošana;

8.4. aptieka, kas saņēmusi speciālu atļauju (licenci) zāļu ražošanai.

9. Lai saņemtu spirtu no akcīzes preču noliktavas turētāja, šo noteikumu 8.punktā minētais farmaceutiskās darbības uzņēmums, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmums vai aptieka iesniedz speciālās atļaujas (licences) farmaceutiskai vai veterinārfarmaceutiskai darbībai kopiju (uzrādot oriģinālu) un pieprasījumu spirta saņemšanai, kurš noformēts atbilstoši normatīvajiem aktiem par alkoholisko dzērienu daudzuma noteikšanu, spirta uzskaiti un spirta daudzuma kontroli.

10. Farmaceutiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā un aptiekā spirtu, ja tā daudzums nepārsniedz 200 litrus, pieņem atbildīgā amatpersona, bet, ja spirta daudzums pārsniedz 200 litrus, to pieņem spirta pieņemšanas komisija un sastāda spirta pieņemšanas aktu. Spirta pieņemšanas aktu noformē atbilstoši normatīvo aktu prasībām par alkoholisko dzērienu

daudzuma noteikšanu, spirta uzskaiti un spirta daudzuma kontroles kārtību.

11. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem par zāļu izplatīšanu fasēt un izplatīt spirtu licencētiem farmaceitiskās darbības uzņēmumiem, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumiem, aptiekām, ārstniecības iestādēm un veterinārmedicīnas iestādēm atļauts tikai tādām farmaceitiskās darbības uzņēmumam, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumam un aptiekai, kurai izsniegtās speciālās atļaujas (licences) pielikumā ir norāde par atļauju fasēt spirtu, ražot zāles vai veterinārās zāles vai izgatavot zāles.

12. Farmaceutiskās darbības uzņēmums, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmums un aptieka, izplatot spirtu, noformē vienota parauga stingrās uzskaites preču pavadzīmi-rēķinu. Preču pavadzīmē-rēķinā norāda rekvizītus, kas noteikti normatīvajos aktos par stingrās uzskaites preču pavadzīmēm-rēķiniem, kā arī spirta koncentrāciju (tilpumprocentos), iepakojuma tilpumu litros (papildus var norādīt spirta daudzumu masas mērvienībās) un iepakojumu skaitu, ražošanas sērijas numuru un fasējuma cenu. Izplatot spirtu, vienotā parauga stingrās uzskaites preču pavadzīmē-rēķinā nav atļauts norādīt citas zāles, veterinārās zāles un preces.

13. Aptieka izsniedz spirtu un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, pret ārstniecības iestādes vai veterinārmedicīnas iestādes pieprasījumu (turpmāk – pieprasījums), kas noformēts uz attiecīgās iestādes veidlapas atsevišķi no citu zāļu pieprasījuma. Pieprasījumā norāda spirta daudzumu (cipariem un vārdiem) tilpuma vai masas mērvienībās, spirta koncentrāciju tilpumprocentos, iepakojuma tilpumu litros (papildus var norādīt spirta daudzumu masas mērvienībās) un iepakojumu skaitu. Pieprasījumu paraksta un ar zīmogu apstiprina ārstniecības iestādes vai veterinārmedicīnas iestādes vadītājs.

14. Aptieka ir tiesīga izsniegt spirtu un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, pret praktizējoša veterinārārsta vai veterinārfeldšera izrakstītu recepti vai saskaņā ar veterinārmedicīnas iestādes pieprasījumu, ja aptiekas speciālās atļaujas (licences) aptiekas atvēršanai (darbībai) pielikumā norādīts speciālās darbības nosacījums – veterināro zāļu izplatīšana.

15. Aptieka spirtu un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, pacientam vai dzīvnieka īpašniekam izsniedz tikai pret recepti, kuru izrakstījusi ārstniecības persona vai praktizējošs veterinārārsts vai veterinārfeldšeris.

16. Pacientam pret recepti izsniedz līdz 150 g 96 % spirta vai aptiekā izgatavotās zāles, kas satur līdz 150 g 96 % spirta. Dzīvnieka īpašniekam pret recepti ir atļauts izsniegt līdz 300 g 96 % spirta vai aptiekā izgatavotās zāles, kas satur līdz 300 g 96 % spirta.

17. Aptiekā, izsniedzot spirtu un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, receptes vai pieprasījuma otrā pusē norāda izsniegtā 96 % spirta daudzumu gramos.

18. Spirta patēriņa normas ārstniecības iestādē, veterinārmedicīnas iestādē un to struktūrvienībās atbilstoši ārstniecības iestādes un veterinārmedicīnas iestādes darba profilam, struktūrai un izmantotajai aparatūrai nosaka ārstniecības iestādes vai veterinārmedicīnas iestādes vadītājs.

III. Spirta uzglabāšana, daudzuma mērīšana un uzskaitē

19. Farmaceutiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā, aptiekā, ārstniecības un veterinārmedicīnas iestādē spirtu uzglabā atsevišķā telpā, kas nodrošināta pret izlauzīšanu un nepiederošu personu iekļūšanu, vai slēdzamā metāla skapī vai kastē, kas atrodas telpā, kas nodrošināta pret izlauzīšanu un nepiederošu personu iekļūšanu, iepakojumā, kas noformēts atbilstoši normatīvajiem aktiem par alkoholisko dzērienu daudzuma noteikšanu, spirta uzskaiti un spirta daudzuma kontroles kārtību. Spirtu uzglabā tumšā vietā, atsevišķi no citām zālēm. Spirta iepakojums ir cieši noslēgts, un to sargā no uguns.

20. Izplatot spirtu, šo noteikumu 8.punktā minētais farmaceutiskās darbības uzņēmums, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmums un aptieka, kas iegādājas spirtu no akcīzes preču noliktavas turētāja vai, piemērojot akcīzes nodokļa atbrīvojumu, ievieš Latvijas Republikā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai no ārvalstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, noformē vienota parauga stingrās uzskaites preču pavadzīmi-rēķinu, veic spirta uzskaiti Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētā spirta uzskaites žurnālā, reizi mēnesī inventarizē spirta krājumus, kā arī iesniedz gada pārskatu atbilstoši normatīvajiem aktiem par alkoholisko dzērienu daudzuma noteikšanu, spirta uzskaiti un spirta daudzuma kontroles kārtību.

21. Ja spirtu iegādājas no farmaceutiskās darbības uzņēmuma vai veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmuma, atbildīgā amatpersona spirta apriti hronoloģiskā secībā reģistrē spirta uzskaites žurnālā vai elektroniskajā, foto vai citā datu apstrādes sistēmā, norādot visus datus atbilstoši normatīvajiem aktiem par alkoholisko dzērienu daudzuma noteikšanu, spirta uzskaiti un spirta daudzuma kontroles kārtību.

22. Spirta uzskaites žurnāla lapas ir numurētas un caurauklotas. Spirta uzskaites žurnālu apstiprina ar farmaceutiskās darbības uzņēmuma, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmuma, aptiekas, ārstniecības iestādes vai veterinārmedicīnas iestādes vadītāja parakstu un zīmogu. Spirta uzskaites žurnāla pēdējā lapā norāda datumu, kad veikts pirmais un pēdējais ieraksts, un ierakstus apliecina ar atbildīgās amatpersonas parakstu un personīgo spiedogu.

23. Ja spirta uzskaiti veic elektroniskajā, foto vai citā datu apstrādes sistēmā, nodrošina, lai dati būtu viegli pieejami pārbaudei pēc Valsts ieņēmumu dienesta, Veselības inspekcijas un Pārtikas un veterinārā dienesta pieprasījuma un lai datu izraksta saturs būtu atbilstošs normatīvajos aktos par alkoholisko dzērienu daudzuma noteikšanu, spirta uzskaiti un spirta daudzuma kontroles kārtību noteiktajām prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 01.04.2008. noteikumiem nr.234)

24. Atbildīgā amatpersona reizi mēnesī pārbauda spirta aprites uzskaiti šādā kārtībā:

24.1. ja spirta uzskaiti veic spirta uzskaites žurnālā, salīdzina fiksēto spirta atlikumu ar faktisko spirta atlikumu un par pārbaudes rezultātiem veic ierakstu spirta uzskaites žurnālā, norāda pārbaudes datumu un ierakstu apliecina ar parakstu un personīgo spiedogu;

24.2. ja spirta uzskaiti veic, izmantojot elektronisko, foto vai citu datu apstrādes sistēmu, izdara datu izrakstu par attiecīgo laikposmu un salīdzina fiksēto spirta atlikumu ar faktisko spirta atlikumu. Datu izrakstu datē un apstiprina ar atbildīgās amatpersonas parakstu un personīgo spiedogu.

25. Spirta uzskaites žurnālu (pēc pēdējā ieraksta veikšanas) un datu izrakstus glabā piecus gadus.

26. Farmaceutiskās darbības uzņēmumā un veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā spirta daudzuma uzskaites mērvienība ir absolūtā (bezūdens) spirta litrs ar precizitāti līdz vienai desmitdaļai vai absolūtā (bezūdens) spirta dekalitrs ar precizitāti līdz vienai simtdaļai.

27. Spirtu pieņemot un izsniedzot, tā daudzumu ir atļauts noteikt arī masas mērvienībās, pārrēķinot absolūtā (bezūdens) spirta tilpuma mērvienībās, atbilstoši normatīvajiem aktiem par alkoholisko dzērienu daudzuma noteikšanu, spirta uzskaiti un spirta daudzuma kontroles kārtību.

28. Aptiekā, ārstniecības iestādē un veterinārmedicīnas iestādē spirtu uzskaita masas mērvienībās.

29. Zāļu ražošanas uzņēmumā un veterināro zāļu ražošanas uzņēmumā pieļaujamās spirta zudumu normas katram ražošanas posmam atsevišķi apstiprina uzņēmuma vadītājs.

30. Farmaceutiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā un aptiekā, kurā fasē spirtu, pieļaujami zudumi, nepārsniedzot 0,5 % no izmantotā spirta daudzuma. Zudumu normas piemēro tikai tad, ja ir konstatēts faktiskais spirta iztrūkums.

31. Aptiekā, kurā zāļu izgatavošanai izmanto spirtu, pieļaujamās spirta zudumus aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem par zāļu ražošanu. Zudumu normas piemēro tikai tad, ja ir konstatēts faktiskais spirta iztrūkums.

Ministru prezidents

A.Kalvītis

Veselības ministrs

G.Bērziņš